

Một số biện pháp giúp trẻ 5-6 tuổi phát triển nhận thức thông qua hoạt động
“Làm quen với các biểu tượng toán học”.

Mục lục

Các phần	Nội dung	Trang
Phần I: Đặt vấn đề.	1.Lý do chọn đề tài.	1
	2.Mục đích nghiên cứu.	1
Phần II: Giải quyết vấn đề	1.Cơ sở lý luận.	2,3
	2.Cơ sở thực tiễn.	4
	3.Giải pháp.	5
	3.1/Tự bồi dưỡng bản thân.	
	3.2/ Nghiên cứu bài dạy, làm đồ dung đồ chơi phù hợp.	5 6,7....13
	3.3/ Nghiên cứu làm đồ dùng dạy học sao cho 1 đồ dung có thể cung cấp cho nhiều trẻ khác nhau.	13
	3.4/ Thay đổi hình thức, nghệ thuật của cô gây hứng thú khi vào bài.	13,14
	3.5/ Lồng ghép tích hợp các hoạt động vào giờ học.	
3.6/ Làm quen với toán ở mọi lúc mọi nơi.	15	
	3.7/ Công tác tuyên truyền.	
		15,16 17
	4. Kết quả đạt được.	17
	5. Bài học kinh nghiệm.	18
Phần III: Kết luận, kiến nghị.	1. Kết luận.	19
	2. Kiến nghị.	20

Một số biện pháp giúp trẻ 5-6 tuổi phát triển nhận thức thông qua hoạt động
“Làm quen với các biểu tượng toán học”.

Phần I: Đặt vấn đề.

1. Lý do chọn đề tài:

Như chúng ta đã biết toán học là một bộ môn tự nhiên có lượng kiến thức rất lớn, có vai trò quan trọng trong cuộc sống của mỗi chúng ta. Đối với trẻ toán học giúp trẻ tìm hiểu thế giới xung quanh thông qua mối quan hệ về số lượng kích thước, vị trí, hình dạng trong không gian giúp trẻ giải quyết những vướng mắc trong cuộc sống hàng ngày, trang bị cho trẻ những hiểu biết đơn giản để trẻ bước vào lớp học lớp 1 được tốt hơn.

Giáo viên mầm non chúng tôi có một vinh dự đặc biệt là những người đầu tiên đặt nền móng cho sự phát triển của một con người, một thế hệ. Đó cũng chính là trách nhiệm mà chúng tôi phải suy nghĩ, trăn trở để làm sao dạy và chăm sóc trẻ tốt hơn, đạt hiệu quả hơn. Chính vì vậy tôi chọn đề tài “Một số biện pháp giúp trẻ 5-6 tuổi phát triển nhận thức thông qua hoạt động “Làm quen với các biểu tượng toán học”.

2. Mục đích nghiên cứu:

Ở trường mầm non dạy trẻ “Làm quen với môn toán” là một môn học đóng vai trò rất quan trọng trong việc hình thành và phát triển nhân cách cho trẻ. Đặc biệt nó có tầm quan trọng rất lớn đối với việc phát triển trí tuệ.

Hình thành các biểu tượng toán học sơ đẳng cho trẻ mầm non là một nội dung quan trọng góp phần thực hiện mục tiêu giáo dục mầm non mới. Hiệu quả của việc hình thành các biểu tượng toán học sơ đẳng cho trẻ mầm non không chỉ phụ thuộc vào phương pháp, biện pháp các hoạt động mà trọng tâm là hoạt động cho trẻ làm quen với toán. Hơn nữa nội dung, phương pháp, biện pháp hình thành các biểu tượng toán học sơ đẳng cho trẻ mầm non phải phù hợp với đặc điểm tâm sinh lý của trẻ. Việc hình thành các biểu tượng toán học “môn toán” cho trẻ mầm non là quá trình hình thành ở trẻ những kiến thức sơ đẳng về tập hợp, con số, phép đếm, về kích thước hình dạng của các vật, về khả năng định hướng không gian, thời gian và mối quan hệ giữa sự tổ chức hướng dẫn của giáo viên trong quá trình dạy học ở trường mầm non.

Một số biện pháp giúp trẻ 5-6 tuổi phát triển nhận thức thông qua hoạt động
“Làm quen với các biểu tượng toán học”.

Nhận thức được tầm quan trọng nói trên ngành giáo dục mầm non và các trường lớp mẫu giáo đã quan tâm đến vấn đề nâng cao chất lượng “Làm quen với môn toán” cụ thể lớp tôi chủ nhiệm nói riêng. Tôi luôn trăn trở và tìm tòi các biện pháp để tổ chức tiết học toán 1 cách có hiệu quả.

Phần II: Giải quyết vấn đề.

1. Cơ sở lý luận:

Mỗi một môn học ở trường Mầm non nói chung lớp mẫu giáo 5-6 tuổi nói riêng đều góp phần vào việc hình thành và phát triển những cơ sở ban đầu về nhân cách của trẻ. Ở độ tuổi này trẻ rất nhạy cảm với những tác động từ bên ngoài, trẻ phát triển rất nhanh về mọi mặt như: Thể chất, tinh thần, trí tuệ, tình cảm... Trong các môn học ở trường Mầm non cùng với môn làm quen với môi trường xung quanh, làm quen với văn học, làm quen chữ cái thì “*Làm quen với các biểu tượng toán học*” có vị trí rất quan trọng vì: Nội dung môn học làm quen với các biểu tượng toán học ở trường Mầm Non bao gồm các kiến thức như:

- Làm quen với các số lượng: Đếm, nhận biết, so sánh, phân chia số lượng từ 1 đến 10.

- Làm quen với các biểu tượng về định hướng không gian như: Nhận biết, phân biệt trên – dưới, trước- sau, phải- trái của bản thân và của người khác...

- Làm quen với các biểu tượng về hình dạng: Nhận biết, phân biệt khối cầu, khối trụ, khối vuông, khối chữ nhật, hình tròn hình vuông, hình tam giác và hình chữ nhật...

- Làm quen với các biểu tượng về kích thước như: cao- thấp, dài – ngắn, to – nhỏ, rộng – hẹp... và làm quen với các thao tác đo...

Từ những nội dung trên, trẻ có thể nhận biết, suy đoán, phán đoán, khám phá các biểu tượng, qua đó hình thành những kiến thức ban đầu về toán học cho trẻ. Môn toán giúp trẻ phát triển trí não, óc sáng tạo, giúp trẻ nhận biết phân biệt được các đối tượng, độ dài ngắn, cao, thấp, to, nhỏ, nhiều hơn, ít hơn,... và nhận biết các chữ số tự nhiên từ 1 đến 10 và nhận biết theo khả năng của trẻ một cách

Một số biện pháp giúp trẻ 5-6 tuổi phát triển nhận thức thông qua hoạt động
“Làm quen với các biểu tượng toán học”.

thực thụ và toàn diện. Ngoài ra trẻ còn biết đếm thêm bớt, chia nhóm, tạo nhóm
đối tượng... Trẻ được học toán thông qua các hoạt động vui chơi và các môn học
khác vì thế mà trẻ được **“Học mà chơi, chơi mà học”**.

Trong giai đoạn hiện nay, ngành giáo dục nói chung và giáo dục mầm non
nói riêng đã thực hiện đổi mới các phương pháp, biện pháp dạy học nhằm phát
huy tính tích cực sáng tạo của trẻ. Vì vậy nhiệm vụ của người giáo viên khi dạy
trẻ các hoạt động nói chung và hoạt động **“Làm quen với các biểu tượng toán
học”** nói riêng phải nắm vững phương pháp giảng dạy, đồng thời phải nắm vững
các kỹ năng và nghệ thuật dạy trẻ để đưa những biện pháp phù hợp và truyền đạt
được tốt những yêu cầu của hoạt động đưa ra, đồng thời phải sử dụng nhiều đồ
dùng trực quan, đồ chơi bền đẹp để gây hứng thú cho trẻ, để trẻ tích cực tham
gia vào hoạt động từ đó giúp trẻ tiếp thu bài tốt.

Tổ chức hoạt động làm quen với môn toán cho trẻ mầm non là 1 hoạt động rất
quan trọng nhưng nội dung còn nghèo nàn. Một tiết học nếu chỉ dạy đúng
phương pháp, đầy đủ các bước, thì vẫn chưa đủ vì trẻ của chúng ta chỉ thực sự
đón nhận sự truyền tải kiến thức 1 cách sinh động hấp dẫn khi tiết học đó có
những đồ dùng sinh động, phong phú, lôi cuốn đối với trẻ.

Với tôi trẻ cần phải có tri thức từ lúc ban đầu. Vì vậy tôi thấy “Làm quen với
môn toán” là một môn học khó và khô khan, mà theo tôi quá trình hình thành
các biểu tượng ban đầu ở trẻ mẫu giáo 5-6 tuổi đóng một vai trò rất quan trọng
trong việc cung cấp những kiến thức ban đầu cho trẻ. Cho trẻ làm quen với
những biểu tượng toán ngay từ tuổi mầm non chính là cơ hội tốt để giúp trẻ hình
thành phẩm chất, năng lực hoạt động ở trẻ như quan sát, tìm tòi, so sánh. Qua đó
giúp trẻ hình thành những khả năng tìm tòi, quan sát... thúc đẩy sự phát triển tư
duy, phát triển ngôn ngữ cho trẻ, hình thành các biểu tượng về môn toán như: Số
lượng, hình dạng, kích thước, phép đếm, định hướng trong không gian, thời
gian, hình thành và phát triển khả năng nhận thức các biểu tượng ban đầu về
môn toán, các thao tác tư duy: Quan sát, tư duy, so sánh, phân tích tổng hợp,
khái quát hóa, khả năng tranh luận, phán đoán, ước lượng và tìm cách giải quyết

Một số biện pháp giúp trẻ 5-6 tuổi phát triển nhận thức thông qua hoạt động
“Làm quen với các biểu tượng toán học”.

vấn đề cung cấp và phát triển ngôn ngữ cho trẻ như: To – nhỏ; cao – thấp; phải – trái, nhiều hơn – ít hơn. Cung cấp những kinh nghiệm, những vấn đề có ý nghĩa và thú vị gần gũi có liên quan đến cuộc sống hàng ngày của trẻ, góp phần phát triển các năng lực nhận biết, năng lực học tập cho trẻ, giúp trẻ có những phản ứng nhanh nhạy xảy ra trong cuộc sống hàng ngày, để sau này trẻ vững vàng, tự tin hơn khi tiếp nhận những kiến thức của môn toán ở giai đoạn tiếp theo của cuộc đời, không những thế làm quen với toán còn góp phần giáo dục toàn diện cho trẻ.

2.Cơ sở thực tiễn:

a. Đặc điểm của lớp:

Năm học 2016 -2017 tôi được phân công làm việc nhóm lớp 5-6 tuổi, với số cháu 44, trong đó 21 cháu nữ, 23 cháu nam.

- Thuận lợi:

- Được sự chỉ đạo, quan tâm của phòng Giáo dục và Ban giám hiệu nhà trường giáo viên chúng tôi đã đổi mới được hình thức tổ chức chăm sóc giáo dục trẻ, phòng học rộng rãi, thoáng mát có đồ dùng, đồ chơi tương đối đầy đủ.

- Ban giám hiệu nhà trường năng động, nhiệt tình có trình độ chuyên môn vững vàng, thường xuyên quan tâm giúp đỡ giáo viên khi gặp khó khăn vướng mắc về chuyên môn, đồng viên khuyến khích kịp thời khi giáo viên có sáng tạo trong các tiết dạy.

- Bản thân tôi là người yêu nghề, mến trẻ có trình độ chuyên môn vững vàng, nhiệt tình với công việc.

- Các cháu đồng đều về lứa tuổi.

- Khó khăn:

Làm quen với toán là một môn học khó đòi hỏi sự chính xác, khoa học nên giáo viên phải làm thế nào để trẻ tiếp thu được là vấn đề rất khó khăn. Hiện nay, tuy đã được sự quan tâm nhiều hơn của cấp trên nhưng để thực hiện vấn đề trên còn gặp nhiều khó khăn:

Một số biện pháp giúp trẻ 5-6 tuổi phát triển nhận thức thông qua hoạt động
“Làm quen với các biểu tượng toán học”.

- Nhận thức của phụ huynh còn hạn chế, các phụ huynh chỉ quan tâm tới các cháu biết đọc, viết chữ cái, biết làm toán. Kiến thức của các cháu trong lớp không đồng đều: Có cháu rất nhút nhát, có cháu tiếp thu bài nhanh, có cháu tiếp thu bài chậm, 1 số cháu thì rất hiếu động...

- Đồ dùng phương tiện cho bộ môn: “Làm quen với các biểu tượng toán học” còn hạn chế, chưa có nhiều, đa phần là giáo viên phải tự tìm nguyên vật liệu để làm đồ dùng đồ chơi phục vụ cho giờ học. Làm thế nào để lôi cuốn hấp dẫn trẻ. Làm thế nào để giúp trẻ học tốt môn: “Làm quen với toán”.

Từ những trăn trở đó, tôi luôn suy nghĩ làm thế nào để có những biện pháp phù hợp để dạy trẻ đạt hiệu quả cao, tạo cho trẻ học một cách thoải mái, tự tin, tạo hứng thú cho trẻ hoạt động tích cực trong giờ học: “Làm quen với toán” đồng thời phát triển trí tưởng tượng, ghi nhớ có chủ định và phát triển nhận thức cho trẻ.

Chính vì vậy ngay từ đầu năm học này tôi đã tìm ra 1 số biện pháp giúp trẻ 5 - 6 tuổi phát triển nhận thức tốt thông qua hoạt động ***“làm quen với các biểu tượng toán học”***.

b. Đối với giáo viên:

Là một giáo viên có tinh thần trách nhiệm và đầy lòng nhiệt tình, yêu nghề mến trẻ bản thân tôi xác định được mục đích, ý nghĩa, tầm quan trọng của việc phát triển nhận thức thông qua bộ môn làm quen với toán và tìm ra các giải pháp hữu ích nhất.

3. Các giải pháp hữu ích:

3.1. Tự bồi dưỡng bản thân.

Để giúp trẻ phát triển tốt nhận thức thông qua hoạt động “Làm quen với các biểu tượng toán học” ngoài việc giáo viên phải nắm vững các phương pháp giảng dạy thì giáo viên phải nắm vững được các kỹ năng cơ bản, thủ thuật và nghệ thuật dạy học. Nhận thức được điều đó nên tôi luôn tự bồi dưỡng bản thân, tự rèn luyện kỹ năng, kiến thức. Kinh nghiệm nhiều năm làm giáo viên không những nắm chắc về làm quen với môi trường xung quanh, làm quen với văn học,

Một số biện pháp giúp trẻ 5-6 tuổi phát triển nhận thức thông qua hoạt động “Làm quen với các biểu tượng toán học”.

làm quen với chữ cái, tạo hình...Mà còn làm quen với các biểu tượng toán học để trẻ có đủ tự tin trong những năm học tiếp theo và trong cuộc sống xung quanh trẻ mà không ngỡ.

Đồng thời tôi luôn luôn nghiên cứu kỹ đề tài mà mình chuẩn bị dạy, tìm tòi các phương pháp phù hợp của tiết dạy, chuẩn bị đầy đủ đồ dùng đồ chơi đẹp, hấp dẫn trẻ, tìm hiểu trẻ thích gì, muốn gì, nhận thức ở tiết này như thế nào.

3.2. Nghiên cứu bài dạy đề làm đồ dùng đồ chơi của cô và trẻ sao cho phù hợp.

Như chúng ta đã biết, đặc trưng của môn học toán là tính chính xác và khoa học, mỗi tiết học cung cấp cho trẻ một kiến thức khác nhau và đòi hỏi phải có những đồ dùng học tập khác nhau, phù hợp với nội dung tiết học, phù hợp với từng chủ đề lớn, chủ đề nhỏ, phù hợp với lứa tuổi và phù hợp với sự nhận thức của trẻ trong lớp.

Một số biện pháp giúp trẻ 5-6 tuổi phát triển nhận thức thông qua hoạt động
“Làm quen với các biểu tượng toán học”.

Một số biện pháp giúp trẻ 5-6 tuổi phát triển nhận thức thông qua hoạt động
“Làm quen với các biểu tượng toán học”.

+ Khi làm đồ dùng đồ chơi cho trẻ làm quen với Toán phục vụ cho một nội dung dạy, giáo viên phải suy nghĩ tìm tòi để làm ra những đồ dùng đồ chơi có mối quan hệ logic với nhau. Chính vì vậy mà tôi đã nghĩ là cần phải làm những đồ dùng trực quan gắn gũi với trẻ để trẻ được tri giác thông qua giờ học.

VD: Khi dạy trẻ làm quen với số 6 chủ đề “**Gia đình**” tôi đã chọn cặp đôi tượng là bát và thìa để dạy trẻ lập nhóm đôi tượng có số lượng là 6, tôi chọn cặp đôi tượng trên bởi với lý do như sau: Bát và thìa được sử dụng trong các bữa ăn hàng ngày đó cũng là những đồ dùng cần thiết trong mỗi gia đình. Trẻ được đếm và ôn lại số lượng trong phạm vi 6. Qua đó trẻ biết giữ gìn đồ dùng ăn uống trong gia đình và trong các bữa ăn hàng ngày.

VD: Khi cho trẻ làm quen với số 9 chủ đề “**Thực vật**” tôi đã cho xốp xanh cắt cho mỗi trẻ 9 cây xanh và xốp vàng, đỏ cắt 9 bông hoa, 9 quả để trẻ được thực hiện bài tập theo yêu cầu của cô. Qua giờ học đó trẻ nhận biết được sự phát triển của cây và sự cần thiết của cây đối với đời sống của con người, trẻ yêu quý và bảo vệ cây.... Hay khi cho trẻ làm quen với số 10 chủ đề “**Giao thông**” tôi dùng xốp màu cắt cho mỗi trẻ 10 chiếc thuyền, 10 cánh buồm để trẻ đếm và

Một số biện pháp giúp trẻ 5-6 tuổi phát triển nhận thức thông qua hoạt động
“Làm quen với các biểu tượng toán học”.

nhận xét, so sánh, thêm bớt số lượng, tôi nhận thấy trẻ rất thích và hào hứng tham gia vào giờ học, và tôi còn cắt dán 1 số tranh lô tô về các phương tiện giao thông để cho trẻ chơi trò chơi: Trò chơi về đúng bên, qua đó trẻ nhận biết được 1 số phương tiện giao thông quen thuộc gần gũi với trẻ.

VD: Khi tôi dạy trẻ về các thao tác đo, tôi đã làm cho mỗi trẻ 3 bông hoa sen bằng xốp màu, thước đo bằng bìa cứng để dạy trẻ và tôi cũng làm mô hình vườn cây hình chữ nhật rồi yêu cầu trẻ đo chiều dài, chiều rộng của mảnh vườn và nói kết quả đo....

VD: Khi dạy trẻ làm quen với số 7 chủ đề “**Nghề nghiệp**” tôi đã chọn những lô tô cho mỗi trẻ 7 mẫu quần, 7 mẫu áo và vẽ các đường nét trên quần áo để cho trẻ đếm, thêm bớt, so sánh, chia số lượng. Tôi còn vẽ các bức tranh lô tô mẫu váy, mũ để cho trẻ chơi các trò chơi. Tôi nhận thấy trẻ rất thích thú với những đồ chơi đó, trẻ hứng thú hơn với giờ học. Qua giờ hoạt động đó trẻ còn nhận biết được một số nghề và trẻ biết được những người thợ may đã làm ra những bộ quần áo đẹp cho trẻ mặc, từ đó trẻ biết yêu quý những người làm nghề và giữ gìn quần áo mặc hàng ngày.

Một số biện pháp giúp trẻ 5-6 tuổi phát triển nhận thức thông qua hoạt động “Làm quen với các biểu tượng toán học”.

*Ngoài những đồ dùng trực quan trên tôi tự làm để dạy trẻ trong các giờ học thì tôi còn làm nhiều đồ dùng, đồ chơi khác để phục vụ cho trẻ chơi các trò chơi “*làm quen với các biểu tượng toán học*” .

VD:Trò chơi “ Gắn đúng số”

*** Mục đích yêu cầu:**

- Trẻ nhận biết và ôn luyện các chữ số.
- Biết sắp xếp theo đúng vị trí đồng hồ.
- Kèm khả năng quan sát, nhanh nhẹn.

*** Chuẩn bị:**

- 2 bảng gắn đồng hồ.
- Các thẻ số từ 1-12.

Cách chơi: Hai đội chơi mỗi đội 5-7 trẻ. Khi có hiệu lệnh 2 bạn đầu tiên của mỗi đội.

Một số biện pháp giúp trẻ 5-6 tuổi phát triển nhận thức thông qua hoạt động
“Làm quen với các biểu tượng toán học”.

* **Cách chơi:** Hai đội mỗi đội 5-7 trẻ. Khi có hiệu lệnh 2 bạn đầu tiên của mỗi đội bật thật nhanh qua 3 vòng lên gắn số đồng hồ sao cho đúng vị trí sau đó về đập tay. Bạn tiếp theo cứ như vậy cho đến hết.

* **Kết thúc:** Cô và cả lớp kiểm tra đội nào gắn xong trước và đúng đội đó chiến thắng.

VD: Trò chơi “Lấy nhanh khối”.

- Mục đích yêu cầu: Luyện khả năng nhận biết gọi tên các khối đã học.

- Chuẩn bị: Rổ đựng các khối tròn, vuông, tam giác, chữ nhật, khối trụ...

- Cách chơi: Hai đội thi đua nhau. Cô vẽ 1 vòng tròn đường kính 60cm đặt rổ khối vào giữa vòng tròn, ở 2 đầu sân cách vòng tròn 3m có vạch mốc. Trẻ đứng 2 hàng ngang 2 bên theo số thứ tự 1,2,3,4,5... Khi có hiệu lệnh 2 trẻ ở 2 đội chạy lên và đứng ngoài vòng tròn. Khi cô nói ”Lấy khối cầu” trẻ phải lấy đúng khối cầu và chạy nhanh về chỗ của mình cứ như vậy cho đến hết.

Kết thúc: Trẻ ở đội nào lấy nhanh và đúng đội đó chiến thắng.

VD: Trò chơi trồng cây.

- Mục đích yêu cầu: Trẻ biết dung khối chữ nhật để làm thước đo và biết cách đo. Trẻ trồng cây cho đúng khoảng cách mỗi cây cách nhau bằng một thước đo.

- Chuẩn bị: 2 băng to. 20-30 cây thước đo bằng khối chữ nhật, phấn trắng, cây to làm đường zích zắc.

- Cách chơi: 2 đội xanh đỏ, mỗi đội 5 trẻ. Khi có nhạc 2 trẻ đứng đầu của 2 đội cầm khối chữ nhật đi thật nhanh qua đường zích zắc lên băng của đội mình và dung khối để đo và trồng cây sau đó chạy thật nhanh về đưa cho bạn tiếp theo cứ như vậy cho đến hết nhạc.

- Kết thúc: đội nào đo đúng và có số cây trồng nhiều hơn đội đó thắng cuộc. Nếu sai thì cây đó sẽ không được tính.

- Trò chơi thử nghiệm khoa học:
- VD: Tìm bình to nhất (Lớn nhất).

* **Mục đích:** Mở rộng kĩ năng so sánh kích thước của các vật thể khác nhau (đồng thời 3 thông số cao- dài – rộng).

Một số biện pháp giúp trẻ 5-6 tuổi phát triển nhận thức thông qua hoạt động
“Làm quen với các biểu tượng toán học”.

- Dạy trẻ cách đo lường.
- Luyện kỹ năng đong đếm và xác định kết quả đo.

***Chuẩn bị:**

- 3 bình có hình dạng khác nhau (trụ, chữ nhật cao, chữ nhật dẹt).
- 1 cốc chuẩn để đong.
- Nước ,chậu .khăn lau, phẩm màu.

***Cách hướng dẫn:**

- Giới thiệu cho trẻ quan sát và nhận xét đồ dùng.
- Yêu cầu trẻ so sánh bằng mắt để tìm bình to nhất.
- Gợi ý: Muốn xác định chính xác thì phải làm gì? Cho trẻ tự đưa ra các ý kiến của trẻ.

- Cho trẻ thử nghiệm các cách, từ đó xác định ý kiến hay nhất. Cho trẻ giải thích cách thực hiện của mình. Cô giáo là người chính xác hóa lại cho trẻ và cho trẻ thực hiện cách đúng nhất, hay nhất.

* **Cách chơi:** Dùng cốc chuẩn để đong nước đổ vào bình. Đánh dấu số lượng đong được bằng chữ số. So sánh các kết quả tìm được, bình nào đong được số lượng nhiều nhất là bình lớn nhất....

Tôi còn lấy các cành đào khô cắt hoa, lá dán vào cho trẻ chơi trò chơi “ *Hái hoa*” trẻ hái những bông hoa mang chữ số theo yêu cầu của cô. Tôi còn lấy hạt na, hạt gấc, hạt hồng xiêm, vỏ con ngao rửa sạch, phơi khô cho trẻ xếp các chữ số, các hình học. Rồi tận dụng vỏ hộp bánh, kẹo làm 1 số đồ dùng, đồ chơi khác gắn số tương ứng với các cạnh và cho trẻ so sánh hộp nào to hơn, hộp nào nhỏ hơn...

+ Khuyến khích trẻ làm một số đồ dùng học tập cùng cô:

Công việc này tuy đơn giản nhưng có giá trị rất lớn, khắc sâu kiến thức Toán mà trẻ đã học, củng cố kỹ năng tạo hình của trẻ, tạo sự hứng thú cho trẻ khi được sử dụng những đồ dùng do mình làm ra trong tiết học, giáo dục trẻ biết trân trọng và giữ gìn sản phẩm, cung cấp thêm đồ dùng học tập cho lớp.

Một số biện pháp giúp trẻ 5-6 tuổi phát triển nhận thức thông qua hoạt động “Làm quen với các biểu tượng toán học”.

Ví dụ: Để phục vụ cho các tiết học về số lượng, tôi đã tổ chức cho trẻ vẽ các đồ vật, con vật, sau đó lưu lại một số tranh đẹp, cắt dán những chi tiết cần thiết lên bìa cứng để trẻ sử dụng trong tiết học, trẻ thấy thích thú với đồ dùng do cô và trẻ làm ra.

3.3. Nghiên cứu làm đồ dùng dạy học sao cho 1 đồ dùng có thể cung cấp cho trẻ nhiều kiến thức khác nhau:

Khi nghiên cứu làm 1 đồ dùng học tập sẽ có hiệu quả sử dụng với nhiều hình thức để cung cấp kiến thức cho trẻ, việc khai thác tối đa các đồ dùng học tập sẽ tiết kiệm được rất lớn những chi phí khi làm đồ dùng lại tiết kiệm thời gian.

Ví dụ: Tôi làm một bảng tổng hợp bằng một bìa A0, trên đó có dán hình ảnh các con vật được gắn bằng các miếng dính có thể thay đổi số lượng và vị trí khi sử dụng phù hợp với mục đích giảng dạy khác nhau.

Dạy trẻ định hướng không gian: Trên, dưới, trước, sau, phải, trái. Dạy trẻ về tập hợp số đếm. Dạy trẻ về hình dạng, kích thước.

Tận dụng những nguyên vật liệu dễ kiếm để làm đồ dùng giúp giáo viên vừa tiết kiệm vừa có thể phối hợp với phụ huynh trong việc chăm sóc giáo dục trẻ, tuy nhiên khi lựa chọn nguyên vật liệu cần chú ý:

Một số biện pháp giúp trẻ 5-6 tuổi phát triển nhận thức thông qua hoạt động
“Làm quen với các biểu tượng toán học”.

Lựa chọn những nguyên vật liệu sạch đảm bảo an toàn, tận dụng những nguyên vật liệu phổ biến, rẻ tiền, có kích thước phù hợp với bàn tay trẻ.

VD: Tôi lấy các cành đào khô cắt hoa, lá dán vào cho trẻ chơi trò chơi “Hái hoa” trẻ hái những bông hoa mang chữ số theo yêu cầu của cô. Tôi còn lấy hạt na, hạt gấc, hạt hồng xiêm, vỏ con hến, con sò rửa sạch, phơi khô cho trẻ xếp các chữ số, các hình học. Rồi tận dụng vỏ hộp bánh, kẹo làm 1 số đồ dùng, đồ chơi khác gắn số tương ứng với các cạnh và cho trẻ so sánh hộp nào to hơn, hộp nào nhỏ hơn...

3.4. Thay đổi hình thức, nghệ thuật của cô, gây hứng thú khi vào bài.

Để tiết dạy đạt kết quả cao và để tạo cho không khí của tiết dạy thì việc gây hứng thú khi vào bài rất quan trọng, tạo cho trẻ có một tâm thế vui vẻ, hào hứng bước vào bài học. Chính vì vậy mà tôi luôn suy nghĩ thay đổi hình thức khi vào bài sao cho sinh động hấp dẫn. Tùy từng nội dung của bài, từng chủ đề mà tôi lựa chọn hình thức vào bài phù hợp và lôi cuốn trẻ. Tôi thường sử dụng các trò chơi, tạo tình huống bất ngờ, tổ chức các hội thi, lễ hội, cho trẻ đi tham quan bằng “ Mô hình” để thu hút sự chú ý của trẻ.

Không chỉ có những đồ dùng trực quan, đồ chơi đẹp để gây hứng thú cho trẻ mà giáo án cũng đóng vai trò rất quan trọng trong việc dạy trẻ. Cô phải soạn giáo án đầy đủ và được chuyên môn ký duyệt trước khi lên lớp.

Đối với trẻ mầm non thì trẻ nghệ thuật của người giáo viên là phải biết sử dụng hợp lý các biện pháp, biết giải quyết tình huống một cách mềm dẻo, biết tận dụng các thời cơ tình huống để dạy, cô phải dùng lời nói hay có truyền cảm, câu hỏi cô đặt ra cho trẻ phải ngắn gọn, dễ hiểu, kích thích được óc sáng tạo, sự suy nghĩ của trẻ khi trẻ trả lời cô.

VD: “Con có suy nghĩ gì về 2 nhóm này”? hoặc “ Làm như thế nào để 2 nhóm này có số lượng bằng nhau?”, “ Muốn cho 2 nhóm này bằng nhau thì phải làm như thế nào?”...

Trong một giờ hoạt động giáo viên nên linh hoạt tổ chức cho trẻ được hoạt động một cách logic sôi động, không ngắt quãng thời gian hoạt động phải

Một số biện pháp giúp trẻ 5-6 tuổi phát triển nhận thức thông qua hoạt động
“Làm quen với các biểu tượng toán học”.

luân chuyên làm sao cho giờ học không bị nhàm chán không khí giờ học luôn sôi nổi, trẻ hứng thú hoạt động và giờ học lại đạt hiệu quả.

+ Lựa chọn các thủ thuật cho phù hợp để tổ chức hoạt động cho trẻ. Cô giáo phải biết sử dụng CNTT để soạn giảng, gây hứng thú, kích thích sự chú ý và cung cấp kiến thức cho trẻ, dạy trẻ được thao tác trên máy tính qua các trò chơi với các biểu tượng toán. Và việc đưa các phần mềm PP vào giảng dạy thật sự thu hút trẻ trong bất cứ giờ học nào bởi hình ảnh đẹp, âm thanh sống động, mô phỏng hiện tượng tự nhiên chính xác tạo cảm giác cho trẻ ”học mà chơi, chơi mà học” qua đó trẻ tiếp thu được kiến thức một cách dễ dàng.

+ Cho trẻ tự khám phá hoạt động.

Cô lấy trẻ làm trung tâm cô chỉ là người gợi ý hướng dẫn và cho trẻ tìm tòi khám phá bằng cách cô chỉ đặt ra câu hỏi gợi mở cho trẻ, trợ giúp cho trẻ không nên làm thay trẻ hoặc nói hộ cho trẻ có như vậy trẻ được khám phá hoạt động, trẻ sẽ nhớ lâu hơn và giúp trẻ có được kiến thức sâu rộng hơn.

3.5. Lồng ghép tích hợp các hoạt động vào giờ học.

Muốn tổ chức tiết học có tính sáng tạo phong phú và lô gíc đồng thời trẻ tích cực hoạt động thì bản thân tôi phải tìm ra cách tích hợp các môn học sao cho hợp lý.

Cô cần biết phối hợp khéo léo các phương pháp dạy học khác nhau như: Kể chuyện, chơi trò chơi, bài hát để dẫn dắt trẻ vào tiết học một cách nhẹ nhàng mà không thụ động.

Ví dụ 1: Cho trẻ chơi trò chơi "Tôi là hình học" để dẫn dắt trẻ vào đề tài nhận biết phân biệt hình vuông, hình tròn, hình tam giác, hình chữ nhật.

Ví dụ 2: Cho trẻ thăm quan vườn trường quan sát cây xanh và vào giờ học cô cho trẻ so sánh chiều cao của ba đối tượng.

Như vậy cô vừa lồng ghép môn tìm hiểu môi trường xung quanh lại được kết hợp giáo dục trẻ biết giữ gìn bảo vệ môi trường xanh- sạch- đẹp. Dựa trên những kinh nghiệm trẻ đã có để dẫn dắt trẻ thu nhận kiến thức mới và để làm được điều đó thì giáo viên phải là chiếc cầu nối biến các hoạt động giữa trẻ và

Một số biện pháp giúp trẻ 5-6 tuổi phát triển nhận thức thông qua hoạt động
“Làm quen với các biểu tượng toán học”.

cô thành các hoạt động giữa trẻ với trẻ để trẻ tự kiểm tra lẫn nhau, bày cho nhau cách đọc, cách đếm, cách chơi.

Ví dụ 3: Con hãy dùng những chiếc que tính này xếp thành hình vuông. Ngoài con còn dùng những que tính này để xếp những hình gì nữa.

3.6. Cho trẻ làm quen với Toán học ở mọi lúc mọi nơi.

“Làm quen với các biểu tượng toán học ” là môn học rất khó vì thế việc dạy trẻ trong giờ học thôi vẫn chưa đủ mà cần phải được cho trẻ hoạt động ở mọi lúc mọi nơi đồng thời giáo viên cần phải tu dưỡng học hỏi để tìm ra những sáng kiến hay giúp ích trong việc truyền thụ kiến thức cho trẻ. Trang trí để tạo môi trường toán trong lớp là điều hết sức coi trọng, hàng ngày vào những lúc vui chơi hay giờ trả trẻ tôi thường tổ chức cho trẻ khám phá và làm một số đồ chơi ở chương trình “Ở nhà chủ nhật” để trang trí và tổ chức các trò chơi cho trẻ. Ví dụ: Tôi trang trí “ngôi nhà không gian của Búp bê” với đề tài:” Trên- dưới, trước- sau, phải- trái” phía trên vẽ hoàn chỉnh bức tranh, phía dưới trẻ tự lấy hình ảnh gắn theo luật trên dưới ,trước sau...khi trẻ làm xong tôi hỏi trẻ về cách làm của trẻ để trẻ nói được các hướng. Hay trang trí tranh thể hiện 4 mùa với chủ đề” Tết và mùa xuân” thông qua bức tranh cho trẻ nhận biết được các phía của các đối tượng thông qua tranh.

Hoặc là: Trang trí ngôi nhà toán học.

Cô và trẻ cùng làm các đôi dày, (dép) to- nhỏ khác nhau để tổ chức cho trẻ chơi :” Chân ai xinh xắn”.

Cách chơi:

Trẻ chọn và gắn từng đôi dày, đôi dép phù hợp với đôi chân của từng bạn.

Ví dụ: Dày (dép) to- đi cho bạn chân to.

Dày (dép) vừa- đi cho bạn chân vừa.

Dày (dép) nhỏ- đi cho bạn chân nhỏ.

Hay trò chơi “ Gắn các bộ phận : Chân, Mắt, Đuôi con sâu.

Cách chơi: Trẻ chọn và gắn các bộ phận con sâu hoàn chỉnh. Chia trẻ thành 3 đội cùng thi đua nhau đội nào gắn xong trước và đúng là thắng.

Một số biện pháp giúp trẻ 5-6 tuổi phát triển nhận thức thông qua hoạt động “Làm quen với các biểu tượng toán học”.

Khi gắn xong cô hỏi:

+ Con biết gì về các bộ phận của con sâu này?

Cũng có thể hỏi?

+ Các bộ phận của con sâu này có số lượng như thế nào?

Với cách chơi và cách làm như trên nhằm củng cố về số lượng cho trẻ.

*Ngôi nhà toán học”.

Cô và trẻ làm những chiếc bánh hình tròn hình vuông, nhân của chiếc bánh, rồi làm các quân lô tô rời, các hộp có gắn số hoặc lô tô.

Cách chơi: Trẻ chọn nhân bánh và gắn trên mỗi chiếc bánh theo số lượng tương ứng ở mỗi chiếc bánh.

*Chơi ở hộp: Cho 3 đến 4 trẻ chơi 1 nhóm.

Ví dụ: Hộp số 8 – Trẻ bỏ vào 8 bông hoa.

Hộp số 7 – Trẻ chọn và bỏ vào hộp 7 quả cam.

Trẻ chơi cô đến kiểm tra từng hộp của mỗi trẻ, khi trẻ chơi quen rồi thì cho trẻ tự kiểm tra lẫn nhau.

Cách làm các ngôi nhà toán học này được thay đổi theo chủ đề chủ đề,

3.7. Thực hiện tốt công tác tuyên truyền, phối hợp với phụ huynh.

Tôi thường xuyên trao đổi với phụ huynh của lớp về tầm quan trọng của môn “Làm quen với các biểu tượng toán học” đối với sự phát triển của trẻ. Ngoài ra, tôi còn vận động phụ huynh thu gom, hỗ trợ các nguyên phế liệu để cô và trẻ cùng làm đồ dùng, đồ chơi phục vụ cho các giờ hoạt động.

Đó cũng là những kinh nghiệm nhỏ mà tôi đã cho trẻ làm và thấy được kết quả rõ nét. Trẻ hứng thú tham gia sôi nổi vào giờ học, nhận biết các biểu tượng khá chính xác, trẻ còn đặt ra những câu hỏi thắc mắc từ đó phát huy tính thông minh cho trẻ.

4. Kết quả đạt được.

Sau khi tiến hành nghiên cứu và áp dụng các biện pháp trên vào các bài dạy trẻ “Làm quen với các biểu tượng toán học” của lớp tôi đã đạt được kết quả như sau:

Một số biện pháp giúp trẻ 5-6 tuổi phát triển nhận thức thông qua hoạt động
“Làm quen với các biểu tượng toán học”.

* Về bản thân:

- + Biết sáng tạo làm 1 số đồ dùng, đồ chơi phục vụ cho các giờ hoạt động.
- + Khả năng tư phạm tốt hơn nhiều, linh hoạt trong các bài dạy.
- + Hiểu và nắm chắc phương pháp và các thủ thuật dạy trẻ “ Làm quen với các biểu tượng toán học”.

+ Khả năng sử dụng công nghệ thông tin vào các bài soạn giảng tốt hơn.

+ Được các cháu yêu mến và được các bậc phụ huynh tin tưởng khi gửi con vào lớp.

*Với trẻ:

- Các cháu hứng thú tham gia vào các giờ hoạt động học, các trò chơi “Làm quen với toán” một cách tích cực, trẻ hoạt bát hơn, chăm chú lắng nghe và hăng hái phát biểu ý kiến hơn khi trẻ được tiếp xúc với những đồ dùng, đồ chơi do tôi tự làm và qua các bài thực hành dạy theo CNTT.

Qua các giờ hoạt động đó tôi nhận thấy kết quả đạt được ở trẻ như sau:

+ 85% cháu đạt loại tốt – khá.

+ 15% cháu đạt loại trung bình, vì có một số cháu còn hiếu động, 1 số cháu sức khỏe yếu đi học chưa đều...

Tôi có được những thành công như vậy là nhờ có sự giúp đỡ của Ban Giám Hiệu nhà trường và các bạn đồng nghiệp tập chung đóng góp ý kiến cho tôi để tôi hoàn thành tốt nhiệm vụ được giao. Từ đó tôi đã rút ra được bài học kinh nghiệm cho bản thân.

5. Bài học kinh nghiệm :

Qua quá trình nghiên cứu và áp dụng trên thực tế thì bản thân tôi tự nhận thấy rằng để giúp trẻ 5 – 6 tuổi học tốt môn “*Làm quen với các biểu tượng toán học*” nói riêng và các môn học khác nói chung thì mỗi người giáo viên trước khi lên lớp phải soạn giáo án, chuẩn bị những tài liệu đầy đủ, đồ dùng, đồ chơi và áp dụng CNTT vào bài dạy, tìm tòi sáng tạo, say mê nhiệt tình với công việc, phát huy hết khả năng của mình để giáo dục trẻ.

Một số biện pháp giúp trẻ 5-6 tuổi phát triển nhận thức thông qua hoạt động “*Làm quen với các biểu tượng toán học*”.

Không ngừng học tập rèn luyện, bồi dưỡng chuyên môn nghiệp vụ, học hỏi đồng nghiệp bạn bè, tham dự những chuyên đề mở rộng những kiến thức của phòng, sở, trường và hiểu biết môn học nhằm đem lại kết quả tốt nhất cho trẻ.

Khảo sát kỹ chất lượng đầu năm để nắm bắt được khả năng tiếp thu kiến thức của trẻ và từ đó có kế hoạch phù hợp với từng loại bài.

Lên kế hoạch, lựa chọn nội dung, hình thức phù hợp với tình hình nhận thức của trẻ trong lớp.

Lên kế hoạch tìm kiếm nguyên vật liệu, phế liệu để làm đồ dùng, đồ chơi áp dụng vào bài giảng.

Nghệ thuật của cô giáo đóng vai trò rất quan trọng khi lên lớp. Nó ảnh hưởng đến sự nhận thức của trẻ.

Để dạy trẻ “*Làm quen với các biểu tượng toán học*” là phải chính xác, cô giáo phải gây được hứng thú cho trẻ để lôi cuốn trẻ, thu hút sự chú ý của trẻ vào giờ học.

Giáo viên đàm thoại với trẻ phải đặt câu hỏi logic, ngắn gọn, dễ hiểu, phù hợp với nhận thức của trẻ để giúp trẻ thoải mái khi giao lưu với cô và các bạn như “*Học mà chơi, chơi mà học*”.

Lồng ghép tích cực các môn học khác vào hoạt động “*làm quen với các biểu tượng toán*” để thay đổi không khí trong giờ học, giúp trẻ thoải mái, tự tin hơn, tránh gò bó nhằm mang lại hiệu quả cao.

Xây dựng môi trường cho trẻ “*làm quen với các biểu tượng toán học*” phải phù hợp, khoa học để trẻ thường xuyên được hoạt động ở mọi lúc mọi nơi.

III. Phân kết luận, kiến nghị:

1. Kết luận:

Như vậy môn “*Làm quen với các biểu tượng toán học*” ở trường mầm non là một hoạt động rất quan trọng và thông qua toán học giúp trẻ phát triển nhận thức, các thao tác tư duy, là gốc rễ cho sự phát triển khoa học công nghệ như: Trẻ biết nhận ra mối quan hệ số lượng trong phạm vi 10. Nhận biết chữ số

Một số biện pháp giúp trẻ 5-6 tuổi phát triển nhận thức thông qua hoạt động
“*Làm quen với các biểu tượng toán học*”.

từ 1- 10, biết thực hiện 1 số phép biến đổi đơn giản như: Thêm, bớt, chia các nhóm đồ vật cụ thể có số lượng trong phạm vi 10 làm 2 phần, giúp trẻ nhận biết phân biệt được các đối tượng, độ dài, ngắn, cao, thấp, to – nhỏ, nhiều hơn- ít hơn... và nhận biết theo khả năng của trẻ một cách thực thụ và toàn diện tạo điều kiện và cơ sở cho trẻ bước vào trường tiểu học.

2. Đề nghị:

Để các cháu được tiếp thu “*Các biểu tượng toán học*” ngày càng tốt hơn, hứng thú hơn, tôi rất mong các cấp lãnh đạo quan tâm nhiều hơn nữa trong việc bổ sung thêm trang thiết bị dạy học như: máy tính cho các lớp, đồ dùng, đồ chơi phục vụ cho môn học để tiết dạy nhằm mang lại kết quả học tập đạt hiệu quả cao hơn.

Trên đây là một số kinh nghiệm của tôi trong quá trình cho trẻ “*Làm quen với các biểu tượng toán học*”. Được rút ra từ thực tế qua những giờ tôi lên lớp giảng dạy. Rất mong được sự góp ý của các cấp lãnh đạo để giúp tôi có nhiều kinh nghiệm hơn trong giảng dạy, để xứng đáng là người giáo viên giữ vai trò trọng trách trong sự nghiệp trồng người và xứng đáng với lời dạy của Bác Hồ:

“Vì lợi ích mười năm phải trồng cây

Vì lợi ích trăm năm phải trồng người.”

Tôi xin cam đoan đây là sáng kiến kinh nghiệm của mình viết, không sao chép nội dung của người khác.

Xác nhận của thủ trưởng đơn vị.

Trung Văn, ngày 14 tháng 12 năm 2016 .